

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

2. Magnam in Deum, è creatione ignis & fulminis, gloriam redundare.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45686

Et transfero) Viam tibi daretur facultas, vt alarum adminiculo in sublimem aëris plagam volares, medianq̄, inter cœlum ac terram, regionem sortitus, conspiceres terra quidem soliditatem, maris diffusionem, fluxum fluminum, aëris amplitudinem, ignis arctam celeritatem. O felicissimum, fili, spectaculum, ô beatissimam visionem! Siquidem vno luminum motu, seriem totius mundi comprehenderes, immobilisq̄, factorem concirum, latentem quoq̄, perspicuum cerneres.

C A P V T. III.

DEI opera iudiciæ, etiam in Fulminibus, & igne & aëre, & reliquis iratis mundi elementis, esse laudanda.

Am est abundans Numinis bonitas, vt non solum in Filium ac S. Spiritum redundarit, sed etiam in creaturas, velut extra familiam, sese effuderit, hominemque condiderit, hominisque causâ, cætera omnia; vt existerent, de quibus, & in quos esset liberalis. Quod si totus mundus, hominis causâ, factus est, partes quoque mundi, hominis causâ, erunt; cælum, terra, aqua, ignis, aër. De quarum partium pulchritudine, vilitate, ac necessitate etsi multi tractauerunt, & vel in pueros satis constat, vitium tamen alere videntur nonnullis. Vnde & Momos habent. Quid enim? siderum noxij sunt aspectus; in aëre vafaniunt venti; colliguntur intempestiua pluuia, quæ lapides effundunt; molestissimū est, per imbrem, facere opus: ibi humor in pestem putrescit; ibi minatur fulguratio; terrent horrida nubes; mugiunt rauca tonitrua. In mari procellæ & tempestates commouentur, & turbo totas classes dissicit; euertit, mergit. Fluminum cluuiiones, inundationesque aquarum, quas non dederunt vastitates? In terra sterilitates, ac metuendi tremores; illæ quidem homines, isti autem, & ciuitates, & homines hauserunt. Ab igne nata sunt tot insignium domorum, tot magnarum vrbium populationes. Hæc talia imperitis DEVS, si bonus est, in mundi partibus, censetur creare, aut permittere non debuisse.

Verum, vt à fulmine & igne, velut à Ioue, incipiam, qui rectè calculum ducit, meritò canit: *Benedicite ignis & astus Domino: benedicite fulgura & nubes Domino.* Equidem liquide intelligit, lucem

Pimander: cap. 3.

I.

Vide Plutarch. lib. A. qua, an ignis vilior.

II. Dan. 3. 66.

Xenophon.
lib. 4. de dictis
& factis So-
cratis. n. 466.
Philo. l. 3. de
vita Mosi.
Plin. 36. c. 27.

Lactant. li. 7.
cap. 9.

Dan. 3. 66.

Amman. l. 23.

Phil. lib. 2.
c. 13. p. 96.

cem noctu, calorem in hyeme; opem in quavis arte, ab ignibus haberi; ob quam causam Xenophon, & Philo affirmant, *ignem esse veluti generale artificiorum omnium instrumentum*: quorum posterior tradit, idcirco prohibitam fuisse, apud Iudæos, ignis in Sabbatho, accensionem, ut inde omnium opificiorum iustitium fieret. Norunt etiam docti, ex Empedocle, Hippocrate, & Varrone, ac Plinio, ignis maximum esse usum ad medicinas; sine quo etiam Chymici sunt nulli; & durum manet ferrum; crudi cibi, frigidi fenes: ut proinde Lactantius eleganter ac eruditè ignem, *lucis ac vite elementum*, appellavit; quo non bestia, quippe terrena & mortales, sed solus homo uteretur. Ob has causas merito dicimus: *Benedicite ignis, & estus Domino*. Est enim ignis non tantum diuinæ beneficentiæ, sed & regie cuiusdam maiestatis symbolum. Beneficentiæ quidem, ob plurima commoda, quæ inde petuntur: qua de causa grauissimum est, si cui igni & aqua interdicitur. Maiestatis autem, ob splendorem. Vnde ignis olim Romanis & Constantinopolitanis Imperatoribus præferebatur, uti & Patriarchis & Ecclesiæ principibus, quibus *Lampadarius* (ut eum Codinus vocat) in liturgiis & processionibus, lampadem præportabat, aurea corona redimitam; cum faces Imperatorum corolla aurea gemina insignes essent, ut Balsamo obseruat. Qui mos à Persis originem traxit, qui ignem cælo delapsum, apud se, sempiternis ferculis custodiebant: cuius portionem exiguam, etiam mera luce, quondam præisse Asiaticis regibus dicunt, ut ait Ammianus. Significabatur his facibus, à regibus lucem, claritatem, dignitatem in alios emanare. An non & sol, & luna, & cæteræ cæli faces, & omnis, siue sub cælo, siue sub terra, ignis nobis DEI maiestatem præfert? Inde enim vera claritas, inde summa potestas. Vanus est, quisquis aliunde vult splendorem adipisci, aut calere, nisi igne diuino, aut ad diuina ducente. Sicut enim inde, non quaslibet faces, sed eas, quæ in ara Mithræ, hoc est, Solis essent accensæ, prætulerunt; ita diuina duntaxat nos ardere flamma par est, non facibus Furiarum, aut Cupidinis. Ardemus autem igne diuino, si beneficia ignis; & omnium creaturarum agnoscimus, à DEO proficisci; & celebramus, si Indos imitemur, qui ad Phraotæ regis reditum, læticia elati, accensis, ex ara Solis, facibus obuiam processerunt, & ad regiam.

giam usque deduxerunt, faustis acclamationibus profecuti. Ad hunc modum Sancti solem, lunam, ceterosque minores ignes, & flammam omnium officinarum aspiciunt; inde enim amore sacro inflammati, DEO acclamant: *Laudate eum sol, & luna, laudate eum omnes stelle, & lumen. Laudate Dominum de terra ignis, grando & c;* itemque: *Benedicite ignis & astus Domino.* Enimvero etiam: *Benedicite fulgura, & nubes Domino.* Quisquis enim sapit, sic ignescit, caletque amore, non furore Numinis; cum sciat, sapientissimo artificio pariter, & pro hominum bono, mundi Machinatorem ista condidisse, atque in sua manu habere, tanquam iustitiae & misericordiae instrumenta. Quod probe agnuit invidiae virtutis Heros Iob, cum nuncius veniret, ac diceret: *Ignis Dei cecidit de caelo, & tactas oves puerosque consumpsit.* Sciuit enim clarissime, DEVM nunquam, sine iusta causa, fulmina de caelo iaculari; etsi tum fortasse iam non sciret, quanam illa iusta fulminandi causa fuerit. Fuit autem profecto iustissima tum causa. Nam dum sathan ouium greges percussit, toti mundo offendit, Iobum ouibus ipsis esse patientiorem. Quid, non modo gloriosius, sed etiam, vtilius fuit Iobo, oves seruare, an patientiae laudem & mercedem adipisci? cuius ut virtus per omnes numeros agnosceretur, DEVS eam velut scopum, de caelo, perendi (quasi inde origo plagae esset) daemone id sollicito flagitanti concessit; quamvis id alio sine daemone flagitarit. Est enim harum rerum promus magis, quam condus Alastor, qui eiusmodi expeditionem in Iobum, ex invidia, instruxit, malus utique, de thesauro suo, proferens mala: e quibus optimum Numen bona facit, etiam tum, quando per illum, tanquam per carnificem suum, in impios fulminat.

In Teutonia, circa annum Domini M. CC. L. VI. inquit magnus Alberti Magni discipulus, & D. Thomae Aquinatis condiscipulus, *tantos ventorum, conuscationum, tonitruorum, & grandinum fragores inualescere vidimus, ut homines per civitates, quasi amentes incederent; & imminere diem iudicii formidarent.* Circa Treuirim, vineas demolitas penitus, silvas & arbores antiquissimas funditus eversas inspeximus, & excelsorum adificiorum fastigia corruisse. Fuerunt autem, qui dicerent; *damones se vidisse; & eos, quasi bestias, diuisos per aere, sibi inuicem ex ventis contrariis occurrisse.* Itaque non ele-

C

mentis

Psal. 148. 3.

Daniel. 3. 66.

Iob. 1. 16.

III.

Thom. Cantiprat. lib. 2. apum. c. 57. §. 2.